

WYMAGANIA EDUKACYJNE
POLISH A: LITERATURE
SL/HL

OPRACOWAŁ ZESPÓŁ

Beata Majchrzak

Bogna Strzelec

Anna Werbińska

Ocena 7

Uczeń prezentuje: doskonałe zrozumienie i docenienie zależności między formą a treścią w odniesieniu do pytania lub zadania; odpowiedzi, które mogą być przekonujące, szczegółowe, niezależne w analizie, syntezie i ocenie; wysoko rozwinięte poziomy wypowiedzi, zarówno ustnej, jak i pisemnej; bardzo dobry stopień dokładności i jasności; bardzo dobra znajomość kontekstu i świadomość wpływu na odbiorców/czytelników; bardzo efektywna struktura z odpowiednimi szczegółowymi odniesieniami tekstowymi, aby poprzeć krytyczne zaangażowanie w myśli i uczucia wyrażone w tekście (tekstach).

Ocena 6

Uczeń prezentuje: bardzo dobre zrozumienie i docenienie zależności między formą a treścią w odniesieniu do pytania lub zadania; odpowiedzi, które są przeważnie przekonujące, szczegółowe, do pewnego stopnia niezależne w analizie, syntezie i ocenie; dobrze rozwinięte poziomy wypowiedzi, zarówno ustnej, jak i pisemnej; dobry stopień dokładności i jasności; dobra znajomość kontekstu i świadomość wpływu na odbiorców/czytelników; efektywna struktura z odpowiednimi szczegółowymi odniesieniami tekstowymi, aby poprzeć krytyczne zaangażowanie w myśli i uczucia wyrażone w tekście (tekstach).

Ocena 5

Uczeń prezentuje: dobre zrozumienie i docenienie zależności między formą a treścią w odniesieniu do pytania lub zadania; odpowiedzi, które wykazują ogólnie przemyślaną i uzasadnioną analizę, syntezę i / lub ocenę; dobry poziom wypowiedzi, zarówno ustnej, jak i pisemnej; odpowiedni stopień dokładności i jasności; świadomość kontekstu i wpływu na odbiorców/czytelników; przejrzysta struktura z odpowiednimi szczegółowymi odniesieniami tekstowymi, aby poprzeć krytyczne zaangażowanie w myśli i uczucia wyrażone w tekście (tekstach).

Ocena 4

Uczeń prezentuje: odpowiednią wiedzę i zrozumienie pytania lub zadania; odpowiedzi, które są ogólnie przekonujące w analizie i / lub syntezie; satysfakcjonujący poziom wypowiedzi, zarówno ustnej, jak i pisemnej; dopuszczalne usterki w dokładności i jasności; pewna znajomość kontekstu i świadomość wpływu na odbiorców/czytelników; podstawowa struktura, w ramach której uczeń bada myśli i uczucia wyrażone w tekście (tekstach).

Ocena 3

Uczeń prezentuje: pewną wiedzę i zrozumienie pytania lub zadania; odpowiedzi, które są tylko czasami przekonujące i / lub odpowiednio szczegółowe; wystarczający poziom wypowiedzi, zarówno ustnej, jak i pisemnej; usterki w dokładności i jasności; ograniczona znajomość kontekstu i świadomość wpływu na odbiorców/czytelników; pewne dowody istnienia struktury, w ramach której uczeń bada myśli i uczucia wyrażone w tekście (tekstach).

Ocena 2

Uczeń prezentuje: powierzchowną wiedzę i zrozumienie pytania lub zadania; odpowiedzi, które są generalnie przekonujące; ograniczony poziom wypowiedzi, zarówno ustnej, jak i pisemnej; znaczne uchybienia w dokładności i jasności; słaba znajomość kontekstu i świadomości wpływu na odbiorców/czytelników; prosta struktura, w ramach której uczeń bada myśli i uczucia wyrażone w tekście (tekstach).

Ocena 1

Uczeń prezentuje: bardzo podstawową wiedzę i podstawowe zrozumienie pytania lub zadania; odpowiedzi, które są mało przekonujące; bardzo ograniczony poziom wypowiedzi, zarówno ustnej, jak i pisemnej; częste uchybienia w dokładności i jasności; brak świadomości kontekstu i świadomości wpływu na odbiorców/czytelników; bardzo podstawowa struktura, w ramach której uczeń bada myśli i uczucia wyrażone w tekście (tekstach).

Kryteria oceniania Arkusza 1 (Paper 1)

OCENA	<p>Kryterium A: Zrozumienie i interpretacja</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>W jakim stopniu kandydat rozumie tekst i wyciąga uzasadnione wnioski z zawartych w nim implikacji?</i> • <i>Jak dobrze pomysły są poparte odniesieniami do tekstu/ fragmentu?</i>
1.	Odpowiedź wykazuje niewielkie zrozumienie dosłownego znaczenia tekstu. Odniesienia do tekstu są sporadyczne i rzadko odpowiednie.
2.	Odpowiedź pokazuje pewne zrozumienie dosłownego znaczenia tekstu. Czasami trafne są odniesienia do tekstu.
3.	Odpowiedź demonstruje zrozumienie dosłownego znaczenia tekstu. Istnieje zadowalająca interpretacja niektórych implikacji tekstu. Odniesienia do tekstu są ogólnie istotne i przeważnie wspierają pomysły kandydata.
4.	Odpowiedź jest dowodem przekonującego rozumienia dosłownego znaczenia tekstu. Istnieje przekonująca interpretacja wielu implikacji tekstu. Odniesienia do tekstu są istotne i wspierają pomysły kandydata
5.	Odpowiedź jest dowodem dogłębnego i wnikliwego zrozumienia dosłownego znaczenia tekstu. Istnieje przekonująca i wnikliwa interpretacja większych implikacji i subtelności tekstu. Odniesienia do tekstu są dobrze dobrane i skutecznie wspierają pomysły kandydata.
OCENA	<p>Kryterium B: Uznanie dla wyborów autora (cechy tekstu)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>W jakim stopniu kandydat analizuje i ocenia, w jaki sposób cechy tekstu i / lub wybory autorskie kształtują znaczenie?</i>
1.	Odpowiedź ma charakter opisowy i / lub wykazuje niewielką istotną analizę cech tekstu i / lub wyborów autorskich.
2.	Odpowiedź przedstawia pewną odpowiednią analizę cech tekstu i / lub wyborów autorskich, ale opiera się na opisie.
3.	Odpowiedź wskazuje na ogólnie odpowiednią analizę cech tekstu i / lub wyborów autorskich.

Kryteria oceniania Arkusza 1 (Paper 1)

4.	Odpowiedź przedstawia odpowiednią i czasami wnikliwą analizę cech tekstu i / lub wyborów autorskich. Istnieje dobra ocena, jak takie cechy i / lub wybory kształtują znaczenie
5.	Odpowiedź stanowi wnikliwą i przekonującą analizę cech tekstu i / lub wyborów autorskich. Istnieje bardzo dobra ocena tego, jak takie cechy i / lub wybory kształtują znaczenie.
OCENA	<p>Kryterium C: Cel i organizacja</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Jak dobrze zorganizowana, spójna i ukierunkowana jest prezentacja pomysłów?</i>
1.	W przedstawianiu pomysłów widać sporadyczną próbę organizacji. Analiza nie pozwala dostrzec żadnej spójności myśli.
2.	W prezentacji pomysłów widoczna jest pewna organizacja. Analiza jest w niewielkim stopniu spójna.
3.	Prezentacja pomysłów jest odpowiednio zorganizowana w ogólnie spójny sposób. Analiza skupia się na właściwym znaczeniu.
4.	Prezentacja pomysłów jest dobrze zorganizowana i w większości spójna. Analiza jest odpowiednio ukierunkowana.
5.	Prezentacja pomysłów jest efektywnie zorganizowana i spójna. Analiza jest dobrze ukierunkowana.
OCENA	<p>Kryterium D: Język</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Jak jasny, zróżnicowany i dokładny jest język? Na ile odpowiedni jest dobór rejestru i stylu? („Rejestr” odnosi się w tym kontekście do stosowania przez kandydata takich elementów, jak słownictwo, ton, struktura zdań i terminologia odpowiednia do analizy).</i>
1.	Język rzadko jest jasny i odpowiedni; istnieje wiele błędów gramatycznych – w słownictwie i konstrukcji zdań oraz niewielkie poczucie doboru środków językowych (rejestru) i stylu.
2.	Język jest czasem jasny i starannie dobrany; gramatyka, słownictwo i konstrukcja zdań są na ogół poprawne, chociaż widoczne są błędy i niespójności; rejestr i styl są do pewnego stopnia odpowiednie do zadania

Kryteria oceniania Arkusza 1 (Paper 1)

3.	Język jest jasny i starannie dobrany, z adekwatnym stopniem dokładności w gramatyce, słownictwie i konstrukcji zdań pomimo pewnych błędów; rejestr i styl są w większości odpowiednie do zadania.
4.	Język jest jasny i starannie dobrany, z dużą dokładnością w gramatyce, słownictwie i konstrukcji zdań; rejestr i styl są konsekwentnie dostosowane do zadania.
5.	Język jest bardzo jasny, funkcjonalny i starannie dobrany, w zasadzie bez błędów gramatycznych, w słownictwie i konstrukcji zdań; dobór słownictwa i styl są konsekwentnie dostosowane do zadania.

Arkusze jest wart 35 % oceny na SL oraz 35% oceny na HL.

Oceniany jest zewnętrznie. Grupa HL pisze dwie analizy, każdy tekst innego gatunku literackiego i może otrzymać 40 pkt. Praca trwa 135 minut.

Grupa SL pisze jedną analizę, wybiera spośród dwu propozycji tekstów. Może otrzymać 20 pkt. A egzamin trwa 75 minut.

UWAGA: do czasu podania zmian w punktacji, ze względu na pominięcie Arkusza II w tym roku, dane procentowe mogą ulec zmianie

Higher Level essay

- The Higher Level Essay daje uczniom sposobność dla uczniów, aby wypowiedzieli się na temat jednego dzieła. Nauczyciel doradza uczniowi wybrać dzieło, które daje możliwość zbudowania skutecznego argumentu oraz doradza uczniowi na każdym etapie procesu, ale należy podkreślić, że **uczeń sam wybiera temat i pracuje samodzielnie**. Esej wart jest 20%oceny, kryteria są takie same dla SL i HL.
- **Liczba słów w eseju to 1200-1500**. Jest to praca typu **krytycznoliterackiego**, w której uczeń bada wybrany przez siebie aspekt **jednego dzieła (jakiegokolwiek gatunku literackiego) z listy lektur omawianych w klasie, pod warunkiem, że dzieło nie zostało wcześniej wybrane do innej części egzaminu (Paper 2 i the Individual Oral)** i że spełnia wymagania kursu, tak jak są one przedstawione w subject guide.
- Uczeń przedstawia argument w postaci analizy wybranego aspektu **dzieła z punktu widzenia szerokiej perspektywy literackiej** („from a broad literary perspective).
- **Uczniowie powinni konsekwentnie odnosić badane detale do dzieła jako całości, np.prześlania utworu w kontekście badanego aspektu**. „An interpretation depends on showing the connections between these points of detail to a reading of the work as a whole, going from the particular to the broader meaning”.
- Praca musi spełniać kryteria **pracy krytycznoliterackiej** i zawierać **cytaty, przypisy i bibliografię**; ccionka 12, Times New Roman, Ariel, odstęp 1,5.
- Wybrany tekst musi umożliwiać uczniowi dogłębne analityczne działania badawcze.
- W przypadku zbioru opowiadań, nowel, tekstów piosenek czy wierszy, można wybrać tylko jeden tekst (np. jedno opowiadanie). Można analizować kilka wierszy lub opowiadań. Należy jednak pamiętać, że zakres badawczy tej pracy jest szerszy niż komentarz literacki, a zatem jeden tekst (jeden wiersz lub opowiadanie) może nie wystarczyć do przeprowadzenia argumentu. “In this instance, it is possible for a student to also explore texts from the author of the work that were not studied in class provided at least one of the texts was covered in class”.Guide(s. 44).
- Esej musi być napisany na podstawie **udokumentowanej w portfolio** pracy badawczej ucznia, który omawia wiele różnych dzieł, rozważa różnorakie koncepty, zanim zdecyduje się wybrać jedno dzieło i jedno podejście konceptualne. Uczeń ukazuje **samodzielność i progresję myślenia**.
  - a) zastanawia się nad obecnością konceptów w omawianych **lekturach** (nie tylko tej wybranej)
  - b) systematycznie gromadzi listę tematów, wątków, problematyki
  - c) omawia wybrane fragmenty dzieła w odniesieniu do wybranego tematu pracy HL essay
  - d) odnosi się do wcześniejszych opinii, aby mieć świadomość progresji myśli
  - e) zapisuje cytaty, bibliografię, adresy stron internetowych
  - f) uzasadnia wybór lektury, zapisuje plany, szkice, refleksje na temat wyzwania i sukcesów w pracy nad esejem, odpowiedź na feedback nauczyciela.
- Nauczycielowi nie wolno edytować ani poprawiać pracy ucznia. Wolno dodać pytania, sugestie i uwagi na marginesie **pierwszej redakcji tekstu**. Druga wersja pracy jest wersją ostateczną. Uczeń nie ma obowiązku używać źródeł innych niż omawiane dzieło. Przestrzegamy zasady uczciwości akademickiej.
- Siedem konceptów może pomóc uczniowi w decyzji co do wyboru tematu eseju, ale nie ma wymogu koncentrowania się tylko na jednym koncepcie (zob. guide, s. 44 -45).
- **Uwaga 2. Uczeń nie musi napisać eseju na dokładnie taki sam temat**, jakim zajmował się w trakcie pracy nad danym dziełem w portfolio, jednak “working with one of the seven concepts will allow students to begin thinking about their topic as they refine their ideas and arguments”.

SL/HL Individual oral

czas trwania: 15 minut (10 + 5)

waga: SL 30%, HL 20%

	Kryterium A wiedza, zrozumienie i interpretacja tekstów i fragmentów	Kryterium B analiza i ocena	Kryterium C organizacja	Kryterium D język
	<ul style="list-style-type: none"> • W jakiej mierze uczeń wykazuje się rozumieniem fragmentów w kontekście całości wybranych utworów? • W jakim stopniu uczeń wykorzystuje wybrane fragmenty i całe utwory do formułowania wniosków związanych z problemem globalnym • W jakiej mierze wnioski są poparte odniesieniami do fragmentów i do utworów? 	<ul style="list-style-type: none"> • Jak dobrze uczeń wykorzystuje swoją znajomość i zrozumienie każdego z wybranych fragmentów oraz utworów do analizy sposobu przedstawienia problemu globalnego przez autorów? 	<ul style="list-style-type: none"> • W jakiej mierze wywód ucznia posiada spójną strukturę? • W jakiej mierze uczeń potrafi wskazać powiązania między omawianymi zagadnieniami, budując logiczną wypowiedź? 	<ul style="list-style-type: none"> • Jak bardzo przejrzysty, precyzyjny i skuteczny jest dobór środków językowych przez ucznia?
1-2	Uczeń wykazuje się niewielką wiedzą i zrozumieniem fragmentów oraz utworów w kontekście problemu globalnego. Rzadko odnosi się do fragmentów i całości wybranych tekstów.	Uczeń prawie w ogóle nie odnosi się do analizy sposobu ukazania problemu globalnego przez autorów, sporadycznie określa wybory autorów, w znikomy sposób odnosi je do problemu globalnego. Wypowiedź ma charakter opisowy, a nie analityczny.	Uczeń rzadko koncentruje się na temacie. Wprowadza kilka asocjacji w wywodzie.	Język rzadko jest jasny lub precyzyjny. Błędy często utrudniają komunikację. Słownictwo i składnia często nieprecyzyjne. Elementy stylu (np. rejestr, ton, zabiegi retoryczne) nieodpowiednie do zadania i rangi egzaminu.

SL/HL Individual oral

czas trwania: 15 minut (10 + 5)

waga: SL 30%, HL 20%

3-4	Uczeń wykazuje się pewną wiedzą i zrozumieniem fragmentów oraz utworów w kontekście problemu globalnego. Czasami odnosi się do fragmentów i całości wybranych tekstów.	Uczeń proponuje odpowiednią analizę fragmentów i utworów. Określa wybory autorów, ale tylko częściowo rozumie ich znaczenie w odniesieniu do prezentacji w tekstach problemu globalnego.	Uczeń tylko czasami koncentruje się na temacie, a wybór fragmentów i utworów nie do końca jest zasadny. Wprowadza kilka asocjacji między zagadnieniami, ale nie zawsze są one wyraziste.	Język najczęściej zrozumiały. Błędy czasami utrudniają komunikację. Słownictwo i składnia często nieprecyzyjne. Elementy stylu (np. rejestr, ton, zabiegi retoryczne) często są nieodpowiednie do zadania i rangi egzaminu.
5-6	Uczeń w stopniu zadowalającym wykazuje się wiedzą i zrozumieniem fragmentów oraz utworów w kontekście problemu globalnego. Zasadniczo odnosi się do fragmentów i całości wybranych tekstów.	Uczeń proponuje zadowalającą analizę fragmentów i utworów. Określa wybory autorskie oraz zasadniczo rozumie ich znaczenie w odniesieniu do prezentacji w tekstach problemu globalnego.	Uczeń zazwyczaj koncentruje się na temacie. Proponuje w większości wyważoną wypowiedź. Omawia zagadnienia, raczej budując spójny i logiczny wywód.	Język zrozumiały. Błędy nie utrudniają komunikacji. Słownictwo i składnia odpowiednie do zadania, ale nieskomplikowane i schematyczne. Elementy stylu (np. rejestr, ton, zabiegi retoryczne) są odpowiednie do zadania, ale nie mają wpływu na rangę wypowiedzi.
7-8	Uczeń wykazuje się dobrą wiedzą i zrozumieniem fragmentów oraz utworów w kontekście problemu globalnego. Odnosi się do fragmentów i całości wybranych tekstów w sposób odpowiedni.	Uczeń proponuje dobrą i czasami wnikliwą analizę fragmentów i utworów. Dobrze funkcjonalizuje wybory autorskie w odniesieniu do prezentacji w tekstach problemu globalnego.	Uczeń w dużej mierze koncentruje się na temacie. Proponuje wyważony wywód. Skutecznie wprowadza do wypowiedzi logikę i spójność.	Język zrozumiały i precyzyjny. Sporadyczne błędy nie utrudniają komunikacji. Słownictwo i składnia odpowiednie do zadania i zróżnicowane. Elementy stylu (np. rejestr, ton, zabiegi retoryczne) są odpowiednie do zadania i nieznacznie podnoszą rangę wypowiedzi.

SL/HL Individual oral

czas trwania: 15 minut (10 + 5)

waga: SL 30%, HL 20%

9-10	Uczeń wykazuje się doskonałą wiedzą i zrozumieniem fragmentów oraz utworów w kontekście problemu globalnego. Odnosi się do dobrze dobranych fragmentów i skutecznie łączy je z całością utworów.	Uczeń proponuje wnikliwą analizę fragmentów i utworów. Dokładnie określa znaczenie wyborów autorskich w odniesieniu do prezentacji w tekstach problemu globalnego. Wskazuje na różnice pomiędzy wyborami autorskimi w wybranych fragmentach i utworach.	Uczeń przez cały czas koncentruje się na temacie. Proponuje wyważony wywód. Skutecznie i przekonująco wprowadza do wypowiedzi logikę i spójność.	Język zrozumiały, precyzyjny, urozmaicony. Sporadyczne błędy nie utrudniają komunikacji. Słownictwo i składnia różnicowane dla osiągnięcia zamierzonego efektu retorycznego. Elementy stylu (np. rejestr, ton, zabiegi retoryczne) są odpowiednie do zadania i podnoszą rangę wypowiedzi.
-------------	--	---	--	---

Beata Majchrzak

Bogna Strzelec

Anna Werbińska